

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
SO-III.431.20.2014

Olsztyn, dnia 25 listopada 2014 r.

Pan
Ryszard Kozyra
Wójt Gminy Barciany
ul. Szkolna 3
11-410 Barciany

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę problemową przeprowadzono w Urzędzie Gminy w Barcianach NIP 742-10-13-713, REGON 000532777 z siedzibą przy ul. Szkolnej 3, 11-410 Barciany, w którym siedzibę ma Urząd Stanu Cywilnego w Barcianach.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli kierownikiem jednostki kontrolowanej był Wójt Gminy Barciany Pan Ryszard Kozyra, który sprawuje tę funkcję od 10 grudnia 2010 r.

Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w Barcianach jest zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy dnia 29 września 1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (tekst jedn. Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1264 ze zm.) Wójt Gminy Barciany Pan Ryszard Kozyra. Zastępcą Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Barcianach jest Pani Barbara Mieszkuniec. Drugim Zastępcą Kierownika Urzędu stanu Cywilnego jest Pani Dorota Bączkowska.

Kontrolę przeprowadził kontroler z Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie starszy inspektor wojewódzki Beata Mamińska, która okazała legitymację służbową nr 34/2014 wydaną przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie. Kontrola została przeprowadzona na podstawie pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.989.2014 z 24 września 2014 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego (*akta kontroli str. 6*).

Kontrolę rozpoczęto i zakończono 8 października 2014 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr

8/2014.

Kontrolę przeprowadzono w zakresie rejestracji stanu cywilnego oraz zmiany imion i nazwisk za okres od 1 stycznia 2013 r. do 7 października 2014 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz.1092) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 ze zm.), w związku z art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (tekst jedn. Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1264 ze zm.) w związku z § 24 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczania oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz. U. Nr 136, poz. 884 ze zm.) oraz art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. Nr 220, poz.1414).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stu trzech aktów stanu cywilnego, dwunastu decyzji, trzydziestu trzech zaświadczeń, sześciu oświadczeń, przeglądzie dokumentów, na podstawie których zatrudnione są osoby w urzędzie stanu cywilnego oraz po przeprowadzonych oględzinach lokalu urzędu stanu cywilnego poczyniono następujące ustalenia w zakresie:

1. Organizacji Urzędu Stanu Cywilnego w Barcianach

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Gminy w Barcianach stanowiącym załącznik do Zarządzenia Nr 28/2009 z 29 czerwca 2009 r., Urząd Stanu Cywilnego nadzorowany jest bezpośrednio przez Wójta Gminy (*akta kontroli str. 7-11*).

W okresie objętym kontrolą funkcję Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Barcianach zgodnie z art. 6 ust. 2 pełnił Wójt Gminy Barciany Pan Ryszard Kozyra. Funkcję Zastępcy Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Barcianach pełniła Pani Barbara Mieszkuniec powołana na to stanowisko uchwałą Rady Gminy w Barcianach z dnia 28 października 1992 r. XXI/136/92 (*akta kontroli str. 16*). Drugim Zastępcą Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Barcianach była Pani Dorota Bączkowska powołana na stanowisko uchwałą Rady Gminy w Barcianach Nr XV/93/2004 z 29 czerwca 2004 r. (*akta kontroli 24*). Zgodnie z art. 53 ust.1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 223, poz. 1458 ze zm.) stosunek pracy nawiązany na podstawie powołania został przekształcony w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę.

Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego Pani Barbara Mieszkuniec ukończyła studia i uzyskał tytuł zawodowy licencjata oraz ukończyła studia podyplomowe z zakresu administracji publicznej (*akta kontroli str. 17*). Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego Pani Dorota Bączkowska ukończyła studia na kierunku politologia i uzyskała tytuł magistra oraz ukończyła studia podyplomowe w zakresie administracji publicznej (*akta kontroli str. 22-23*). Wobec czego osoby zajmujące się rejestracją stanu cywilnego oraz zmiana imion i nazwiska w Urzędzie Stanu Cywilnego w Barcianach posiadają wykształcenie wskazane w art. 6a pkt. 5 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.

Warunki lokalowe Urzędu Stanu Cywilnego – pomieszczenia Urzędu Stanu Cywilnego znajdują się na parterze budynku Urzędu Gminy w Barcianach. W skład lokalu wchodzi: pokój obsługi klienta oraz sala ślubów. Pomieszczenie, w którym przechowywane są księgi i akta zbiorowe wyposażone jest w higrometr, termometr oraz sprzęt gaśniczy.

Sala ślubów Urzędu Stanu Cywilnego w Barcianach umożliwia zawarcie związku małżeńskiego w formie uroczystej (*akta kontroli str. 25-27*).

Księgi stanu cywilnego – stan techniczny dobry. Wszystkie księgi oprawiane są w twarde oprawy. Księgi ustawiane są w szafach w pokoju pracy. Zgodnie z § 22 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji księgi stanu cywilnego przechowuje się w archiwum urzędu stanu cywilnego stanowiącym pomieszczenie zapewniające należyte ich zabezpieczenie przed uszkodzeniem, zniszczeniem, kradzieżą oraz dostępem osób trzecich. Przyczyną powstania uchybienia jest sytuacja lokalowa Urzędu Gminy. Skutkiem uchybienia jest niewłaściwe przechowywanie ksiąg stanu cywilnego. Osobami odpowiedzialnymi za brak pomieszczenia na potrzeby archiwum urzędu stanu cywilnego są Wójt oraz Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego.

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Barcianach przechowywane są księgi rejestracji polskiej od 1946 r. do chwili obecnej.

Akty stanu cywilnego sporządzane ręcznie w księgach. Do rejestracji wykorzystywany jest również program komputerowy PUMA Zeto Olsztyn (*akta kontroli str. 36*).

Wzmianki dodatkowe do aktów nanoszone są ręcznie, w sposób staranny i czytelny, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Wolne miejsca w treści aktów i w rubryce „Uwagi” wykreślane są w sposób uniemożliwiający dokonanie w tych miejscach jakichkolwiek wpisów.

Przypiski w aktach nanoszone są na bieżąco – sprawdzono na podstawie aktów zgonu za 2013 r.

Księgi po każdym roku kalendarzowym zamknięto w sposób prawidłowy. Bez zastrzeżeń
(akta kontroli str. 36).

Skorowidze alfabetyczne – wpisy dotyczące aktów stanu cywilnego sporządzanych w okresie objętym kontrolą dokonywane są na bieżąco, stosownie do § 16 cytowanego rozporządzenia, co sprawdzono na podstawie aktów małżeństw za 2013 r.

Akta zbiorowe – akta zbiorowe do aktów stanu cywilnego przechowywane są w segregatorach. Segregatory nie są przepełnione, co umożliwia wpinanie wpływających dokumentów na bieżąco, bez groźby zniszczenia dokumentów.

2. Rejestracji stanu cywilnego

A. Urodzenia

W okresie objętym kontrolą sporządzono 10 aktów urodzenia.

Kontroli poddano akty urodzenia: od Nr 1/2013 do Nr 7/2013 oraz Nr 1/2014 do Nr 3/2014.

Akty urodzenia sporządzane są starannie, czysto i terminowo.

Jeden akt urodzenia został sporządzony na podstawie zgłoszenia w trybie art. 38 Prawa o aktach stanu cywilnego. Do aktu wpisano adnotację na podstawie wniosku matki o danych osłonowych dla ojca dziecka, a następnie wzmiankę dodatkową o ustaleniu ojcostwa przez Sąd.
(akta kontroli str. 36).

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Barcianach w okresie objętym kontrolą przyjęto trzy oświadczenia o uznaniu ojcostwa. Jednak stwierdzono, że czynności tych dokonano z naruszeniem art. 44 ust. 1 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego. Artykuł 44 ust. 1 podanej ustawy wskazuje, że jeżeli uznanie ojcostwa przez ojca następuje przed sporządzeniem aktu urodzenia lub dotyczy dziecka poczętego, lecz nieurodzonego, treść oświadczenia wpisuje się do księgi urodzeń. Uznanie ojcostwa w tych przypadkach dotyczyło dzieci, dla których nie sporządzono jeszcze aktu urodzenia. Dlatego też, w opisanych sytuacjach powinny być sporządzone nowe akty stanu cywilnego, do których wpisana zostałaby treść przyjętych oświadczeń. Przyczyną powstania nieprawidłowości jest dotychczas stosowana w urzędach niezgodna z przepisami praktyka oraz błędna interpretacja zapisów ww. ustawy. Skutkiem nieprawidłowości jest naruszenie przepisów dotyczących sporządzania aktów stanu cywilnego. Osobą odpowiedzialną za powstanie nieprawidłowości jest Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego (akta kontroli str. 36).

Pozostałe dwadzieścia dziewięć skontrolowanych aktów sporządzono na podstawie decyzji Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Barcianach.

Transkrypcja aktów urodzenia do polskich ksiąg na podstawie art. 73 Prawa o aktach stanu

cywilnego dokonywana jest bez zastrzeżeń. Oryginalne akty zagraniczne, które są podstawą wpisania do polskich ksiąg oraz ich tłumaczenie na język polski włączane są do akt zbiorowych. W aktach, w rubryce „Uwagi” prawidłowo wpisywana jest adnotacja o podstawie wpisania aktu do księgi, tj. decyzji Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego. Akty zostały uzupełnione, dzięki czemu posiadają pełną moc dowodową (*akta kontroli str. 36*).

Jeden akt zostały sporządzone w trybie art. 70 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego na podstawie dokumentów z Norwegii. Nie wnosi się uwag (*akta kontroli str. 36*).

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Stanu Cywilnego w Barcianach nie przyjęto żadnego oświadczenia o zmianie nadanego dziecku wcześniej imienia w ciągu sześciu miesięcy od sporządzenia aktu oraz o nadaniu dziecku, którego ojcem nie jest mąż matki, nazwiska jakie nosiłyby ich wspólne dzieci po złożeniu oświadczenia w trybie art. 88 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z. 1964 r. Nr 9, poz. 59 ze zm.)(*akta kontroli str. 35*).

B. Małżeństwa

W okresie objętym kontrolą sporządzono 40 aktów małżeństw.

Kontroli poddano następujące akty małżeństw: od Nr 1/2013 do Nr 21/2013 oraz Nr 1/2014 do Nr 19/2014.

Akty małżeństwa sporządzane są starannie, czysto i terminowo.

Oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński przyjęte w sposób określony w art. 1 § 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego przyjął w sposób prawidłowy, tak jak zapewnienia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa (jedenaście małżeństw zawartych po złożeniu oświadczeń Kierownikowi Urzędu Stanu Cywilnego w Barcianach (Zastępcy)) (*akta kontroli str. 36*).

W analizowanym okresie w Urzędzie Stanu Cywilnego w Barcianach dwa razy zezwolono na skrócenie terminu wskazanego w art. 4 Kodeksu rodzinnego i opiekuńskiego. Wnioski nupturientów w tych sprawach zostały właściwie udokumentowane (*akta kontroli str. 36*).

Małżeństwa, o których mowa w art. 1 § 2 i § 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńskiego - zaświadczenia, wydawane na podstawie art. 4¹ § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńskiego wydawane są prawidłowo, co sprawdzono na podstawie zaświadczeń od Nr USC.5361.1.2013 do Nr USC.5361.13.2013 oraz od Nr USC.5361.1.2014 do Nr USC.5361.19.2014 (*akta kontroli str. 36*). Akty małżeństw są sporządzane na podstawie zaświadczeń składanych przez duchownego Kierownikowi Urzędu Stanu Cywilnego. Na zaświadczeniach potwierdzana jest data dostarczenia przez duchownego dokumentu, który jest podstawą do sporządzenia aktu małżeństwa (sprawdzono na podstawie dwudziestu siedmiu aktów sporządzonych w powyżej opisany sposób) (*akta kontroli str. 36*).

Transkrypcja aktów małżeństwa do polskich ksiąg na podstawie art. 73 Prawa o aktach stanu cywilnego dokonywana jest prawidłowo (sprawdzono na podstawie dwóch aktów). Oryginalne dokumenty włączane są do akt zbiorowych wraz z ich urzędowym tłumaczeniem na język polski. W aktach w rubryce „Uwagi” prawidłowo wpisywana jest adnotacja o podstawie wpisania aktu do księgi, tj. decyzji Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego. Nie wnosi się uwag (*akta kontroli str. 36*).

W okresie objętym kontrolą Kierownik Urzędu stanu Cywilnego w Barcianach (Zastępca) nie przyjął żadnego oświadczenia małżonka rozwiedzionego o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa (*akta kontroli str. 35*).

Zaświadczenia o możliwości zawarcia związku małżeńskiego za granicą wydawane są z uwagami (sprawdzono na podstawie spraw Nr USC.5360.1.2013 oraz od Nr USC.5360.1.2014 do Nr USC.5360.2.2014). W treści jednego z wydanych zaświadczeń stwierdzono błąd w zakresie obywatelstwa osoby, z którą obywatel Polski miał zamiar zawrzeć związek małżeński. Przyczyną powstania uchybienia jest niedopatrzenie (błąd pisarski) Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Barcianach. Skutkiem uchybienia jest wydanie zaświadczenia nieczyniącego zadość żądaniu wnioskodawcy oraz ewentualne komplikacje przy zawarciu związku małżeńskiego za granicą. Osobą odpowiedzialną za powstanie uchybienia jest Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Barcianach (*akta kontroli str. 30-32 oraz 36*).

C. Zgony

W okresie objętym kontrolą sporządzono 53 akty zgonu.

Kontroli poddano akty zgonu: od Nr 1/2013 do Nr 29/2013 oraz Nr 1/2014 do Nr 24/2014.

Akty zgonu sporządzane są starannie, czysto i terminowo.

Akty zgonu sporządzane są po dostarczeniu karty zgonu (*akta kontroli str. 36*).

Jeden skontrolowany akt zgonu został sporządzony w polskich księgach na podstawie dokumentów niemieckich, w trybie art. 73 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego. Akt, który nie zawierał wszystkich danych określonych w polskiej ustawie, został uzupełniony, dzięki czemu posiada pełną moc dowodową. Bez uwag (*akta kontroli str. 37*).

3. Transkrypcji zagranicznych aktów do polskich ksiąg stanu cywilnego oraz prowadzenia innych postępowań z zakresu rejestracji stanu cywilnego

W okresie objętym kontrolą wydano łącznie 39 decyzji na podstawie ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.

Kontroli poddano sprawy: Nr USC.5353.1.2014-USC.5353.3.2014 oraz Nr USC.5352.1.2014 - Nr USC.5352.8.2014 (*akta kontroli str. 37*).

Decyzje wydawane są z zachowaniem terminów przewidzianych w Kodeksie postępowania administracyjnego.

Wszystkie oryginalne dokumenty, które są podstawą do wydania decyzji na podstawie ustawy prawo o aktach stanu cywilnego włączane są do akt zbiorowych (zgodnie z zaleceniem MSWiA).

Prawidłowo wskazywana jest podstawa prawna i Dziennik Ustaw ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego. Prowadzi się metryki do spraw.

Decyzje wysyłane są listem poleconym za potwierdzeniem odbioru lub odbierane osobiście, a odbiór jest kwitowany na wniosku wraz z datą odbioru.

Nanoszone są wzmianki dodatkowe o wydanych decyzjach w sprawie uzupełnienia lub sprostowania aktu stanu cywilnego, po stwierdzeniu ostateczności tych decyzji. Nie wnosi się uwag.

4. Wydawania odpisów aktów stanu cywilnego oraz zaświadczeń o dokonanych w księgach stanu cywilnego wpisach lub ich braku oraz zaświadczeń o zaginięciu lub zniszczeniu księgi stanu cywilnego

Kontroli poddano wnioski o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego od Nr USC.5362.275.2014 do Nr USC.5362.304.2014, co stanowi 10% ostatnio załatwionych wniosków o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego (*akta kontroli str. 37*).

Odpisy aktów zupełnych oraz skróconych wydawane są podmiotom określonym w art. 83 § 1 i § 2 Prawa o aktach stanu cywilnego. Odpisy adresowane do osób fizycznych wysyłane są za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

Nie stwierdzono naruszenia Konwencji Nr 16 z dnia 8 września 1976 r. dotyczącej wydawania wielojęzycznych odpisów skróconych aktów stanu cywilnego (Dz. U. 2004 r., Nr 166, poz.1735).

W okresie objętym kontrolą Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Barcianach (zastępca) nie wydawał zaświadczeń o braku księgi stanu cywilnego. Nie wnosi się uwag (*akta kontroli str. 37*).

5. Zawiadamiania organów ewidencji ludności o zmianach w aktach stanu cywilnego

W analizowanym okresie zawiadomiono o 119 zmianach w aktach stanu cywilnego. Analizie poddano teczkę powiadomień organów ewidencji ludności z 2014 r.

Urząd Stanu Cywilnego w Barcianach prawidłowo dokonuje informowania organów ewidencji ludności o zmianach w aktach stanu cywilnego. Wysyłane są odpisy skrócone aktu wraz z adnotacją o zmianie oraz pismo przewodnie adresowane do danego organu ewidencji (*akta kontroli str. 37*).

6. Stosowanie ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska

W okresie objętym kontrolą do Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Barcianach wpłynął jeden wniosek o zmianę nazwiska. Strona, pomimo prawidłowego wezwania, nie usunęła braków formalnych wniosku, wobec czego sprawę pozostawiono bez rozpoznania. (*akta kontroli str. 37*).

Nie wnosi się uwag.

Do ustaleń kontroli nie wniesiono zastrzeżeń.

Mając na uwadze powyższe oceny i wnioski wnoszę o usunięcie nieprawidłowości i uchybień poprzez:

1. Wpisywanie treści protokołów o uznaniu ojcostwa do księgi urodzeń w przypadku kiedy dla dziecka nie został jeszcze sporządzony akt urodzenia we właściwym urzędzie stanu cywilnego,
2. Wydzielenie pomieszczenia na potrzeby archiwum Urzędu Stanu Cywilnego,
3. Dołożenie większej staranności przy wydawaniu zaświadczeń o zdolności prawnej do zawarcia związku małżeńskiego za granicą.

Proszę Pana Wójta o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonej nieprawidłowości i uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 15 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego

Grażyna Krüge
Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski